

Adettendir her yıl bu köşeler de fındık hakkında fiyat beklentisi konuşulur, fındığın ülke ekonomisine katkıları tartışılır, hatta fındık neden hak ettiği değeri bir türlü bulamıyor diye günlerce gündem olur. Ne zamana kadar? Fındık toplanıp satılana kadar. Sonra her şey normalleşir ve bir daha ki fındık hasatına kadar herkes susar.

Fındık ve fındık üreticisi hakkın da bütün olumlu ve olumsuz yorumları yapalım ama öncelikle her sene yaptığımız gibi Karadeniz halkı için fındık ne demektir onları konuşalım.

Karadeniz insanı için fındık, nefes almak, hayal kurmak, sevgiliye kavuşmak, özgür olmaktır. Kısaca hayattır, yaşamın ta kendisidir.

Yöre insanının çocuğunu evlendirmesi, araba ya da ev alması bu ürüne bağlıdır. Fındık onlar için bir sermaye, hayallerini geleceğe taşıyan bir umuttur. Yöre halkının yaşamına öyle bir girmiştir ki alışverişte pazarlık aracı olmuş, türkülere konu olmuş, siyasilere oy olmuştur. Ekonomik işler fındık üzerine yapılandırılmış, çek ve senet üzerindeki ödeme tarihleri fındığa göre ayarlanmıştır.

Fındık yaklaşık olarak 2.000.000 kişiye istihdam sağlamaktadır. Bundan dolayıdır ki siyaset içinde önemlidir. Karadeniz de bütün siyasi dengeleri fındık için yapılan söylemler belirlemiş, hangi parti fındık taban fiyatında etkili ve akılcı bir söylem kullanmışsa o diğerlerinden bir adım öne geçmiştir.

80'lerde fındık mitingleri hatta fındık şenlikleri yapılır iktidara mesajlar verildi.

FİSKOBİRLİK KAPATILDI FINDIK ÜRETİCİSİ ÖKSÜZ KALDI.

Fiskobirlik; Cumhuriyetin ilanından sonra büyük önder Atatürk'ün "fındık başta olmak üzere diğer belli başlı ürünlerimizi ilgilendiren birlikler kurulmalıdır" sözüyle toplanan 1. Uluslararası Fındık Kongresi sonrasında 28 Temmuz 1938 tarihinde Giresun, ordu, Trabzon, Keşap ve Bulancak Fındık Tarım satış Kooperatiflerinin birleşmesiyle kuruldu.

O yıldan bugüne kadar Fiskobirlik, fındık alımlarında yeteri kadar güçlenmiş ve bilgi ve beceri sahibi olmuştur.

Yıllar sonra AKP iktidara geldi. AKP Hükümeti kontrol edemediği Fiskobirlik Yönetimi için genel kurulda birlik yönetimine karşı alternatif liste ile seçimlere katıldı. Seçimde 420 Genel Kurul üyesinin 103 üyenin oyunu alabilen AKP'nin desteklediği liste seçimi kaybetti. Sonuç olarak hükümet ile birlik arasındaki ipler iyice gerildi.

AKP'nin Fiskobirlik'i gözden çıkardığı yıllarda, üreticiden 7 milyon taahhüdüyle aldığı fındığın parasını ödeyemediği, birliğin borç ödeyebilmek için 13 bankaya yaptığı kredi başvurusunun sonuçsuz kaldığını" haber kaynaklarından öğrenmekteyiz.

Yine aynı kaynaklardan bankaların kapılarını kapatma kararının, Fiskobirlik'in bilançolarına

HER SENE FINDIK AYINDA KARADENİZ YANIYOR

Nihat HARDAL tarafından yazıldı.
Çarşamba, 09 Ağustos 2023 16:53 -

bakılarak verildiği açıklamasına rağmen, Fiskobirlik'in depolarında 50 bin ton fındık olduğunu, bu miktarın günün şartların da 300 trilyon ettiğini, birliğin 630 bin dekar arazisinin olduğunu, 323 deposunun bulunduğunu, 3 anonim şirkete sahip olduğunu, AVM'lerinin olduğunu ve bütün bunların 1 katrilyon değerinde olduğunu öğreniyoruz.

Böyle bir yapılanmanın bankalardan kredi bulamaması eşyanın tabiatına aykırıdır. Bütün bankalar para satmak için telefonlarla, iletiler yoluyla müşteri ararlarken Fiskobirlik'e sırt çevirmeleri ancak hükümetin etkisiyle veya fındık lobisinin araya girmesiyle engellenebileceğini göstermektedir.

Profesyonel bir yapıda olan Fiskobirlik bu dönemde itibarsızlaştırılmış, beceriksiz ve zarar eden kuruma dönüştürülerek devre dışı bırakılmıştır. Fındık alımı, uzmanlık alanı olmamasına rağmen Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO) aracılığı ile yapılmaya başlanmıştır.

Hükümet Karadeniz de fındığın ve üreticinin gücünü kırmıştır, hem de öyle bir kırmıştır ki üretici siyaset ile pazarlık aracı olarak kullandığı fındığını bile İslami söylemlere ve dönüm parasına terk etmiştir.

Fındık ve fındık üreticisi bu tutumu hak etmemektedir. Fındık, Türkiye'nin petrolü sayılabilecek bir ürün niteliğindedir. 17 yıldır para etmiyor. İktidar, üreticinin gazını almak için dönüm parası adı altında bir uygulama başlattı. Buradaki amaç, fındığın fiyatını düşük tutarak dış piyasadaki tekelci sermayenin fazla kar etmesini sağlamaktır. Fındık üreticisi de nasıl olsa paramı alıyorum diyerek farkında olmadan bu uygulamaya ortak olmaktadır. Oysa fındık üreticileri, üretimden gelen güçlerini kullanmış, dönüm parasına aldanmamış olsalardı hem üretici kazanmış olacak, hem de Türkiye kazanmış olacaktı.

ALTERNATİF ÜRÜN "KİVİ"

Bir dönüm fındık bahçesinden 150 kilo fındık ancak alınıyor. 150 kilo fındığın edeceği parayla kiviinin edeceği para arasında büyük fark var. Bir de fındığa göre şöyle bir avantajı var. Kivinin ilaç derdi yok. Bir kişi bir günde 1 ton kivi topluyor. Dalından alıp kasalıyorsun ve toptancıya satıyorsun. Kivideki son durum budur.

Fındığa alternatif midir? Evet. Fındıktaki Dünya liderliğini kaybeder miyiz? Böyle giderse kaybedebiliriz Tarım da zor günler geçiren Türkiye, Karadeniz'in ülke ekonomisine katkısı olan bu iki ürün, hak ettiği değeri bulacak mı? Bilmiyorum, artık onu da zaman gösterecek ve hükümetin ve halkın tutumu belirleyecek.